

Enstitüsü : Sosyal Bilimler
Anabilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Programı : Türk Dili ve Edebiyatı
Tez Danışmanı : Doç. Dr. Ömür Ceylan
Tez Türü ve Tarihi :Yüksek Lisans-Eylül 2008

KISA ÖZET

EBUBEKİR CELALİ DİVANI KARŞILAŞTIRMALI METİN-İNCELEME

Erdem Sarıkaya

18. yüzyıl, divan şiiri geleneği için kendi sınırları içerisinde bir değişim dönemidir. Eski ile yeni arasında şairlerin tam anlamıyla var olma mücadelesi verdiği bu dönemde özellikle şiir alışılmış kalıplardan sıyrılmaya başlar. Şairlerin ‘kaside’ gibi uzun formların beyit sayılarını kısalttıkları, alışılmış divan tertibinin dışına çıktıkları görülür. Ayrıca şiirin konu alanı da genişler. Özellikle mahallîleşme akımının etkisiyle gündelik hayattan sahnelerle birlikte dönemin eğlence ve gezinti mekânları şiirde tüm canlılığıyla görülmeye başlar.

18. yüzyılın ikinci yarısında yetişmiş şairler arasında yer alan Ebubekir Celalî’nin şiirleri mahallîleşme akımının özelliklerini barındırır. İnce hayâllerle örülü ve tüm orjinalitesini tekrara düşmeyen doğallığında barındıran bu şiirler aynı zamanda 18. yüzyılın sonunda divan şiirinin geldiği noktayı da açıkça ortaya koymaktadır.

Bu çalışmada Ebubekir Celalî Divanı öncelikle eski harflerden yeni harflere aktarılmış ve sonrasında divanın içerisinde yer alan anlatım unsurları divan şiirinin kendisini yenilemesi noktasında tahlil edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: 18. yüzyıl divan şiiri, mahallîleşme akımı, Ebubekir Celalî, tarih düşürme sanatı, İstanbul.

Bilim Dalı Sayısal Kodu:

University	: İstanbul Kültür University
Institute	: Institute of Social Science
Department	: Turkish Language and Literature
Programme	: Turkish Language and Literature
Supervisor	: Asist. Prof. Dr. Ömür Ceylan
Degree Awarded and Date	: MA-September 2008

ABSTRACT

THE DIVAN OF EBUBEKİR CELALİ A COMPERATIVE TEXTUAL ANALYSIS

Erdem Sarıkaya

For Divan poetry, the 18th C. is an era of constant change within the borders of its own traditions. In this period of the constant conflict between the old and the new styles, poetry starts to take a new shape freeing itself from the traditional expectations. The poets tend to shorten the very long poetical forms as odes, eulogies and start to divert from Divan patterns. Moreover, they change their themes and widen their points of interest. With the emergence of social realism (localization movement), the poetry of the time begins to reflect the local forms of entertainment, excursion places and other scenes from the daily life.

Ebubekir Celali, who lived in the second half of the 18th. C., reflects all these changes in his poetry. His poetry carries a vital importance in showing the point that Divan poetry reaches at this period as a canon and surpasses other poems with its originality and keen power of imagination enriching the whole fibre of the text, never ending up with repetitions.

This study transcribes Ebubekir Celali's Divan from Arabic alphabet to Latin alphabet and analyses the poems in terms of their narrative characteristics and aspects reflecting the reformative trend of the 18th. C. Divan poetry.

Keywords: 18th.C. Divan poetry, social realism (localization movement), Ebubekir Celali, historification, Istanbul.

Science Code: